

Samverkan med vårdnadshavare

Alla som arbetar inom förskolan ska utveckla tillitsfulla relationer med vårdnadshavarna och kommunicera om barnets trivsel, lärande och utveckling i förskolan. Förskolans arbete med barnen behöver ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmet. För att lyckas med det behöver vi redan från starten lägga en god och stabil grund, där fokus på förskolans uppdrag och en dialog med fingertoppskänsla blir viktiga verktyg. Genom ett medvetet arbete redan innan och under introduktionen ökar vi sannolikheten att en tillitsfull relation utvecklas mellan hem och förskola.

Det är förskolans ansvar att se till att relationerna mellan hem och förskola fungerar. Genom förhållningsätt och bemötande kan man i den dagliga kommunikationen bygga ett gott samarbete, tillit och relation med vårdnadshavare och det krävs ödmjukhet och lyhördhet i samspelet. I förskolan skiljer man mellan formella (planerade) och informella (ex hämtning och lämning) samtal och möten. I båda fallen är det viktigt att ha en bra relation till föräldrarna och att samtidigt vara professionell.

- Värna det dagliga mötet med vårdnadshavare – det är det bästa sättet att bygga goda och förtroendefulla relationer. Den tid som vi investerar i relationer har vi alltid igen. Prioritera att bygga relationer, för när vi behöver förtroendet kanske vi inte hinner skapa det tillräckligt snabbt.
- Ta ansvar. När det blir fel är det en bra start att fundera över hur problemsituationen kunde förhindrats, vad kan du göra annorlunda nästa gång?
- Hänvisa till konkreta situationer i samtal med vårdnadshavare. Det blir nästan alltid lättare att kommunicera utifrån en befintlig situation. Berätta hur ni arbetar och utmanar barnen och hur ert uppdrag ser ut, mål och inriktning utifrån styrdokumentet.
- Ha positiva förväntningar på barn och familj.
- Lyft positiva situationer. Berätta om situationer som har fungerat bra. En bra regel är att lyfta goda exempel innan en mindre bra. Börja och avsluta samtal positivt.
- Ta del av vårdnadshavarnas information kring barnet, dess situation och familjen.
- Var lyhörd för barns/vårdnadshavares behov. Tänk på att alla är olika och ska bemötas därefter.
- Skapa förutsättningar för samtal. Ibland kanske vi behöver fortsätta kommunikationen i ett annat sammanhang, på en annan enskild plats i lugn och ro. Var inte rätt för att säga. – ”Det här är viktigt och jag vill gärna prata med dig om det här, men just nu/här passar det inte, vi kan väl boka in ett möte/ett telefonsamtal.”
- Använd tolk i alla planerade samtal med vårdnadshavare där behov finns.
- Val av tid och plats. Tänk noga igenom var och när ett möte ska hållas. Välj dag och tid som inte innebär stress.
- Lyssna och var lyhörd. Missförstånd och konflikter kan förhindras eller i alla fall mildras om vi lyssnar lite längre, ställer ytterligare en fråga. Lyssna för att förstå – inte för att ge råd.
- Sammanfatta. Vid avslut av formella samtal, sammanfatta det ni pratat om och vad ni beslutat. Det ger vårdnadshavarna en bekräftelse på att de blivit hörda samtidigt som vi säkerhetsställer att båda parter uppfattat samma saker. Glöm inte dokumentera.
- Återknyt till syfte. Om vi inte får till kommunikationen, om vi missförstår varandra eller blir osams så kan det vara en god idé att ta ett steg bakåt och återknytta till syftet. – ”Nu känns det som om vi missförstår varandra, vi pratade tidigare om... Hur kan vi hjälpas åt?”

Läs mer:

B Hougaard *Praktisk vägledning i kommunikation för lärare i förskola och skola*, Liber, 2008

J Juul & H Jensen *Relationskompetens i pedagogernas värld*, TPB, 2004

A-M Markström & M Simonsson *Utvecklingssamtal: kommunikation mellan hem och förskola*, Studentlitteratur, 2013

J Steinberg *Professionella samtal: konsten att leda utvecklingssamtal i förskolan*, Gleerups utbildning, 2008